

вѣшки знания въ едно семейство, въ единъ родъ, въ едно малко или по-голѣмо заселище сж се предавали **устно** и сж били разказзани отъ човѣкъ на човѣкъ, отъ родъ въ родъ, отъ поколѣние на поколѣние. Всѣко ново поколѣние, следъ нови грижи и мжки, е разширявало и увеличавало знанията на своитѣ прадѣди и ги е предавало на тия, които сж идвали следъ него Така е продължавало, докато е била открита **писменостъта**. Чрезъ писменостъта всички знания сж могли да се записватъ и да се предаватъ вече отъ човѣкъ на човѣкъ, отъ поколѣние на поколѣние, не само устно. Съ писменото предаване на знанията вече тия не сж могли да бждатъ забравяни, предавали сж се не само на най-близкитѣ, но и на по-много и по-далечни хора. А всичко това е улеснявало въ голѣма степенъ живота на хората.

* * *

Докато предаването на знанията въ първо време ставало като най-обикновена работа единично въ къщи, следъ време то е почнало да става **обществено**. Предавало се е на по-много слушатели и отъ нѣкои избрани хора, по-умни и по-подготвени. Предавали сж го публично предъ много свои слушатели, тѣхни съграждани.

Така, отъ историята знаемъ, че най-древнитѣ китайски и индуски мждреци, като Буда и Конфуций, древнитѣ гръцки филосо-

фи като Аристотеля, Платона, Сократа и пр., които по знание и по умъ сж стояли много високо надъ своитѣ съвременници, сж събирали своитѣ слушатели или ученици по улици, площади, градини — изобщо на публични мѣста и устно сж предавали своитѣ знания. А кой не знае, че Исусъ Христосъ и по-сетле неговитѣ ученици събирали народа на открити мѣста и му преподавали словото Божие?

По тоя начинъ знанията полека-лека излизали изъ тѣснитѣ граници на семейството или рода и ставали **обществено достойние**, достъпни за всички, за цѣлия народъ. Отдѣлнитѣ знания се събирали, подреждали и чрезъ помощта и умението на нѣкои по-първи, по-умни и по-учени хора публично се предавали на всички, които желаели да се учатъ. Последнитѣ бивали отъ различна възраст и полъ, както и отъ различни занятия. Всички, които искали да слушатъ мждритѣ слова или поучения на философа, на мждреца или на умния проповѣдникъ, отивали при него свободно и непринудени отъ никого.

Открититѣ мѣста, площади или градини, кждето учили философитѣ при добро време, или закрититѣ мѣста, кждето сжщитѣ учили въ лошо време, полека-лека сж се обърнали на **обществени училища**, кждето народътъ се е събиралъ да слуша и да се учи. Съ течение на времето тия публични и открити учи-